Δίκτυα Υγιεινής των Χεριών. Μπορούν να αλλάξουν κάτι ;

Ελένη Τόμπρου
Νοσηλεύτρια ΠΕ, MSc,
Γ.Ν.Ν.Θ.Α «Η ΣΩΤΗΡΙΑ»

Νοσοκομειακές Λοιμώξεις (HCAI)

- Επηρεάζουν 1.4 εκατομμύρια ανθρώπους παγκοσμίως.
- Ο αριθμός των θανάτων είναι ευθέως ανάλογως με τον αριθμό των νοσοκομειακών λοιμώξεων και εκτιμάται ότι είναι τουλάχιστον 37.000 ετησίως στην Ε.Ε.
- Αυξάνουν τη νοσηρότητα και θνητότητα των ασθενών .
- Επιμηκύνουν την χρόνο νοσηλείας στο νοσοκομείο.
- Αυξάνουν το κόστος νοσηλείας .
- Περίπου το 20 – 30% των νοσοκομειακών λοιμώξεων θα μπορούσαν να είχαν προληφθεί με την εντατική εφαρμογή υγιεινής των χεριών και την εφαρμογή προγραμμάτων ελέγχου.

http://www.ecdc.europa.eu/en/healthtopics/Healthcare-associated_infections/Pages/index.aspx

Η Υγιεινή των χεριών αποτελεί τον μόνο,
πιο αποτελεσματικό τρόπο
πρόληψης των Νοσοκομειακών Λοιμώξεων.

Ορισμός

*«Η υγιεινή των χεριών αποτελεί βασικό στοιχείο για την **ασφάλεια των ασθενών** και **την πρόληψη των λοιμώξεων, την αποτροπή εξάπλωσης της μικροβιακής αντοχής** και **την προστασία από τον αποικισμό με πολυανθεκτικά μικρόβια**».*

SAVE LIVES
Clean Your Hands

A WHO Patient Safety Initiative

World Health Organization

http://www.keelpno.gr/

Η Υγιεινή των χεριών = Δείκτης Ποιότητας

Αποτελεί σημαντικό δείκτη ασφάλειας και ποιότητας στη φροντίδα των ασθενών, καθώς υπάρχει ισχυρή τεκμηρίωση στην ανάδειξη της συσχέτισης της σωστής υγιεινής των χεριών και το χαμηλό ποσοστό Ν.Λ.

WORLD ALLIANCE *for* PATIENT SAFETY

Clean Care Is Safer Care

World Health Organization

Patient Safety

A World Alliance for Safer Health Care

SAVE LIVES

Clean **Your** Hands

It takes just 5 Moments to change the world

Clean your hands, stop the spread of drug-resistant germs!

WHO
First Global Patient Safety Challenge

2005

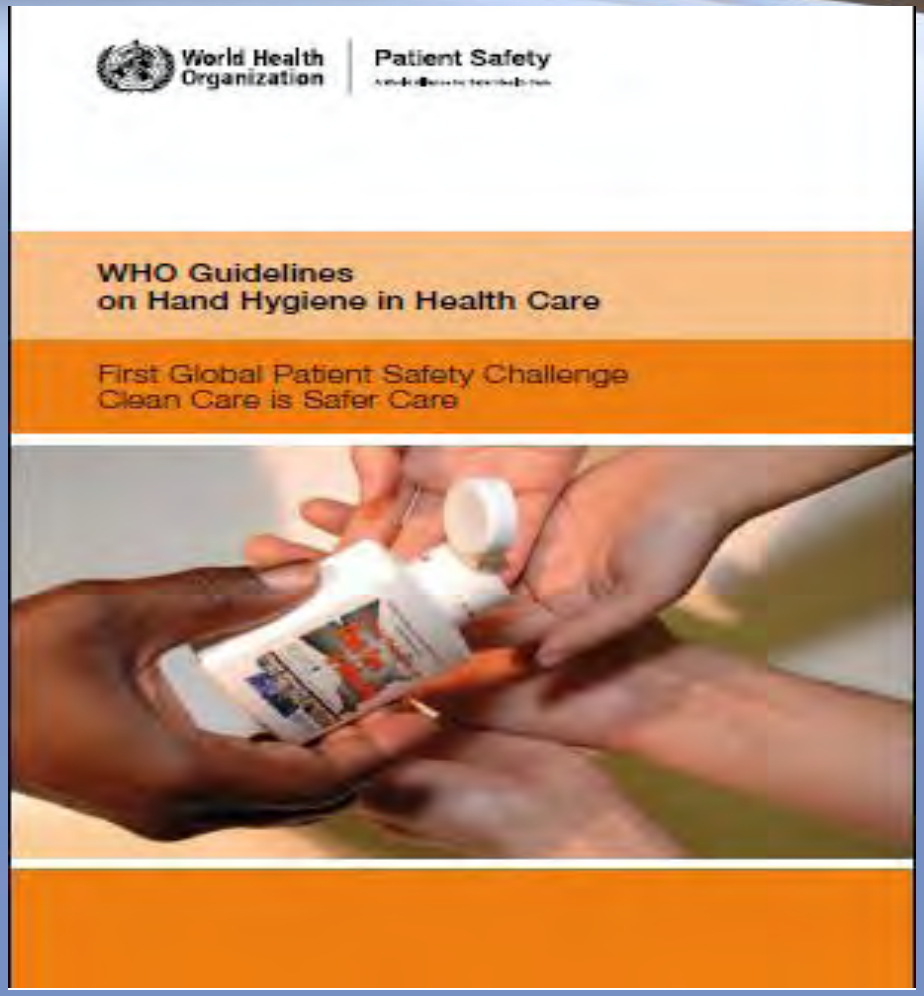

WHO
CleanHandsNET -
A Network of campaigning countries

World Health Organization

- Ξεκίνησε το 2007, ως ανεπίσημο Δίκτυο σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, με στόχο την προώθηση και διάδοση της υγιεινής των χεριών.
- Συμμετέχουν 48 χώρες.

http://www.who.int/gpsc/national_campaigns/hand_hygiene/en/

WHO CleanHandsNET

- ✓ Φόρουμ στο οποίο οι συμμετέχοντες, μοιράζονται εμπειρίες και εκπαιδεύονται από τους άλλους που απασχολούνται με παρόμοιες δραστηριότητες.
- ✓ Το πρώτο παγκόσμιο Δίκτυο που δεσμεύεται στην ασφάλεια των ασθενών μέσω:
  - επαφής με ανθρώπους που σκέφτονται με τον ίδιο τρόπο
  - ανταλλαγής γνώσεων και εφαρμογή καινοτόμων προσεγγίσεων για τη βελτίωση της υγιεινής των χεριών παγκοσμίως.

Παγκόσμια Δίκτυα Υγιεινής Χεριών

- Διάχυση της γνώσης και της εμπειρίας με στόχο την αύξηση της συμμόρφωσης των επαγγελματιών υγείας στην Υγιεινή των Χεριών.

Countries with health-care facilities registered for SAVE LIVES: Clean Your Hands global campaign

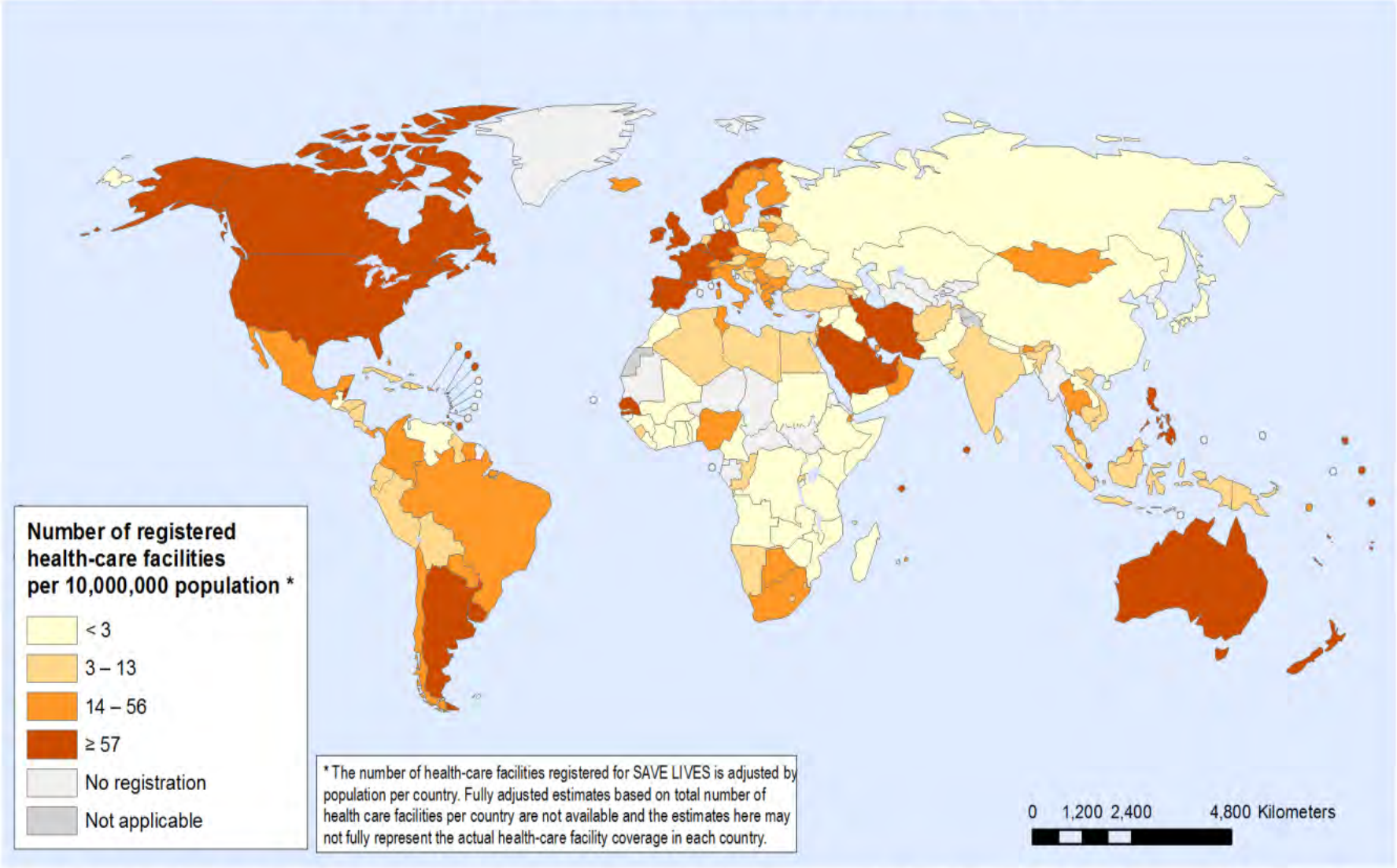

The boundaries and names shown and the designations used on this map do not imply the expression of any opinion whatsoever on the part of the World Health Organization concerning the legal status of any country, territory, city or area or of its authorities, or concerning the delimitation of its frontiers or boundaries. Dotted lines on maps represent approximate border lines for which there may not yet be full agreement.

Data Source: World Health Organization
Map Production: Health Statistics and Information Systems (HSI)
World Health Organization

World Health Organization

© WHO 2014. All rights reserved.

Euroroundups

National Hand Hygiene Campaigns in Europe, 2000-2009

A P Magiorakos (Anna-Pelagia.Magiorakos@ecdc.europa.eu)[1], C Suetens[1], L Boyd[2], C Costa[3], R Cunney[4], V Drouvot[5], C Farrugia[6], M M Fernandez-Maillo[7], B G Iversen[8], E Leens[9], S Michael[10], M L Moro[11], C Reinhardt[12], R Serban[13], R Vatcheva-Dobrevska[14], K Wilson[15], E Heisbourg[16], H C Maltezou[17], R Strauss[18], K Böröcz[19], M Dolinšek[20], U Dumpis[21], S Erne[22], O Gudlaugsson[23], P Heczko[24], D Hedlova[25], J Holt[26], L Jõe[27], O Lyytikäinen[28], I Riesenfeld-Örn[29], M Stefkovikova[30], R Valinteliene[31], A Voss[32], D L Monnet[1]

1. European Centre for Disease Prevention and Control, Stockholm
2. National Services Scotland, Edinburgh, United Kingdom
3. General Directorate of Health, Lisbon, Portugal
4. Health Protection Surveillance Centre, Dublin, Ireland
5. Ministry of Health, Youth and Sport, Paris, France
6. Mater Dei Hospital, Malta
7. Quality Agency, Ministry of Health and Consumer Affairs, Madrid, Spain
8. Norwegian Institute of Public Health, Oslo, Norway
9. Scientific Institute of Public Health, Brussels, Belgium
10. Ministry of Health, Nicosia, Cyprus
11. Regional Health and Social Agency, Infectious Risk Unit, Region Emilia-Romagna, Bologna, Italy
12. Institute of Hygiene and Environmental Medicine, Berlin, Germany
13. Institute of Public Health, Bucharest, Romania
14. National Centre for Nosocomial Infection, Sofia, Bulgaria
15. National Patient Safety Agency, London, United Kingdom
16. Health Directorate, Luxembourg
17. Hellenic Centre for Disease Control and Prevention, Athens, Greece
18. National Ministry of Health, Vienna, Austria
19. National Center for Epidemiology, Budapest, Hungary
20. University Medical Centre, Ljubljana, Slovenia
21. Stradins University Hospital, Riga, Latvia
22. Office for Public Health, Vaduz, Liechtenstein
23. Landspitali University Hospital, Reykjavik, Iceland
24. Jagiellonian University Medical College, Cracow, Poland
25. Central Military Hospital, Prague, Czech Republic
26. Statens Serum Institut, Copenhagen, Denmark
27. Health Protection Inspectorate of Estonia, Tallinn, Estonia
28. National Institute for Health and Welfare, Helsinki, Finland
29. The National Board of Health and Welfare, Stockholm, Sweden
30. Regional Public Health Authority, Trenčín, Slovakia
31. Institute of Hygiene, Vilnius, Lithuania
32. Radboud University Nijmegen Medical Centre and Canisius-Wilhelmina Hospital, Department of Clinical Microbiology and Infectious Diseseases, Nijmegen, The Netherlands

EUROSURVEILLANCE Vol. 14 · Issue 17 · 30 April 2009 · www.eurosurveillance.org

- ...ς.
- ...νική ...ύθηση της
- Ελλάδα ???
- Οργάνωση το Φθινόπωρο του 2009, «Εβδομάδα Υγιεινής Χεριών».

ΚΕΕΛΠΝΟ

Table 1

Summary of campaign and educational activities, supporting bodies and benchmarking activities in 13 European countries that had national hand hygiene campaigns in 2000-2009

Country	National activities							Campaign materials				Government support		Other Support			Benchmarking			
	National campaign	Press conference	Press release	Television spot	Leaflets	Posters	Other	Dedicated website	Material for HCW[a]	Training for HCW	Material for patients	Political support	Financial support	Non-governmental organisations	Pharmaceutical companies (including ABHR[b] manufacturers)	National support for tracking ABHR consumption	Increased availability of ABHR	National support for auditing compliance with hand hygiene in hospitals	Data on compliance with hand hygiene and its improvement with campaign	Data on usage of ABHR
Belgium	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•	•	•	•
Bulgaria	•		•	•		•	•		•	•		•	•	•	•					
Cyprus	•		•		•	•	•		•	•	•		•							
France	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•			•	•		•		
Germany	•	•			•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•		
Ireland	•		•	•	•	•	•		•		•		•			•		•		
Italy	•				•	•	•	•	•	•			•				•	•		•
Malta	•	•	•		•	•	•		•	•		•	•			•	•	•	•	•
Portugal	•		•		•	•	•	•	•	•		•	•	•		•		•		
Romania	•					•			•				•	•			•			
Spain	•	•	•		•	•		•	•	•		•	•			•	•	•	•	•
United Kingdom	•		•		•	•	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•		•	•
Norway	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•			•

[a]HCW: healthcare workers;
[b]ABHR: alcohol-based hand rubs.

Βέλγιο

- 4 εθνικές καμπάνιες

  ''You are in good hands''
- Υποστήριξη από κυβερνητικούς και μη - κυβερνητικούς οργανισμούς.
- Ενημερωτική εκστρατεία εκπαίδευσης και υπενθύμισης (συνεντεύξεις τύπου, φυλλάδια, διαφημίσεις στην TV, αφίσες, ενημερωτικό υλικό ιστοσελίδα).
- Ηλεκτρονικό quiz (2006 - 2008).

- Ανάπτυξη ηλεκτρονικού Δικτύου καταχώρησης δεδομένων για τη συμμόρφωση στην Υγιεινή των χεριών.
- Ανάλυση και συγκριτική αξιολόγηση των στοιχείων, σε εθνικό επίπεδο.
- Ανατροφοδότηση των αποτελεσμάτων καταγραφής συμμόρφωσης στους επαγγελματίες υγείας.

www.hicplatform.be

Βέλγιο – Στόχοι :

1. Αύξηση της συμμόρφωσης των επαγγελματιών υγείας στην Υγιεινή των Χεριών.
2. Αύξηση της κατανάλωσης των αλκοολούχων αντισηπτικών για την υγιεινή των χεριών (Alcohol – based hand rubs ABHR)

A P Magiorakos et al.Pathways t o clean hands:highlights of successful hand hygiene implementation strategies in Europe. EuroSurveill.2010

Four multifaceted countrywide campaigns to promote hand hygiene in Belgian hospitals between 2005 and 2011: impact on compliance to hand hygiene

M Costers (michiel.costers@health.fgov.be)[1], N Viseur[2], B Catry[2], A Simon[3]
1. Federal Public Service Health, Food Chain Safety and Environment, Belgian Antibiotic Policy Coordination Committee; Brussels, Belgium
2. Scientific Institute of Public Health, Healthcare Associated Infections and Antimicrobial Resistance; Brussels, Belgium
3. University Hospital Saint Luc UCL, Department of Microbiology and Infection Control; Brussels, Belgium

TABLE 3

Compliance rate per type of hospital, type of hospital unit, type of healthcare worker and indication for hand hygiene during four Belgian hand hygiene campaigns, Belgium, 2005–2011

	Hand hygiene compliance (%)							
	Campaign 2005		Campaign 2006		Campaign 2009		Campaign 2011	
	Before	After	Before	After	Before	After	Before	After
Type of hospital								
All types	49.6	68.6	53.2	69.5	58.0	69.1	62.3	72.9
Acute care	50.4	69.0	54.8	70.2	58.9	[illegible].8	63.2	73.1
Chronic care	45.5	67.6	56.6	70.0	66.0	72.9	61.6	74.7
Psychiatric	–	–	43.3	64.8	52.2	65.4	58.9	72.6
Type of hospital unit								
Intensive care unit	52.6	68.9	58.9	70.4	62.3	70.1	66.9	74.5
Surgery	49.5	69.6	51.4	65.7	55.7	67.5	61.4	70.7
Internal medicine	47.7	67.5	53.9	70.6	62.1	69.8	61.3	70.3
Paediatrics	60.1	76.1	65.8	76.9	65.7	74.4	71.2	80.4
Geriatrics	48.2	71.9	55.3	70.7	58.4	70.1	60.5	71.0
Rehabilitation	42.2	64.7	53.8	69.4	61.3	70.1	58.2	67.3
Type of healthcare worker								
Nurse	54.4	72.3	57.3	73.2	61.7	73.2	66.2	76.9
Nursing assistant	44.4	67.3	51.1	66.7	57.1	68.5	62.5	71.8
Physician	37.6	54.1	42.2	54.4	45.7	54.0	53.0	57.1
Physiotherapist	48.7	66.3	52.8	67.4	54.6	64.7	61.8	69.0
Other	33.2	61.4	40.2	56.5	48.8	58.0	52.6	63.8
Indication for hand hygiene								
Before patient contact	35.9	56.6	39.0	57.0	44.2	56.8	50.2	62.7
After patient contact	60.3	78.5	62.9	76.4	66.9	76.7	71.3	79.5
Before aseptic task	37.7	54.9	42.2	60.6	46.9	60.0	50.7	62.8
After body fluid exposure risk	61.4	76.4	65.0	79.6	69.1	78.9	72.8	82.9
After contact with surroundings of patient	47.8	68.2	49.6	66.6	53.9	64.8	57.3	69.3

All differences between compliance rates before and after each campaign are statistically significant ($p < 0.05$).

Η εμπειρία του Βελγίου ...

- 738,367 ‘’opportunities’’.
- Το υψηλότερο ποσοστό συμμόρφωσης παρατηρήθηκε στις παιδιατρικές κλινικές.
- Χαμηλότερο ποσοστό συμμόρφωσης οι Ιατροί, σε σχέση με τους Νοσηλευτές.

- Υψηλότερο ποσοστό συμμόρφωσης μετά την επαφή με τον ασθενή και τα βιολογικά υλικά, συγκρινόμενα με την εκτέλεση άσηπτης τεχνικής και πριν την επαφή με τον ασθενή.

Η εμπειρία του Βελγίου ...

Η αύξηση της συμμόρφωσης, στο τέλος κάθε καμπάνιας, είναι προσωρινή !!!

Απαιτούνται :

ΣΥΝΕΧΕΙΣ & ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΕΣ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΕΣ

(κάθε 2 έτη)

Κλειδί της επιτυχίας :

Κυβερνητική Υποστήριξη & Ισχυρή Πολιτική Δέσμευση

Γαλλία
(RAISIN - ICSHA)

- 1η Φάση :

  Το 1993 δημιουργήθηκε το 1ο ηλεκτρονικό σύστημα παρακολούθησης και καταγραφής για την πρόληψη των Ν.Λ καθώς και της πρόληψης διασποράς των πολυανθεκτικών παθογόνων !!! (RAISIN) www.invs.sante.fr./surveillance/raisin

- 2η Φάση (2005 – 2008):

  Εφαρμογή 5 Εθνικών Δεικτών Ποιότητας

i. Global indicator of infection control (ICALIN)
ii. Surgical site infection surveillance indicator (SURVISO)
iii. Alcohool – based hand rub consumption indicator (ICSHA) www.sante-sports.gouv.fr/l-indicateur-icsha

Γαλλία

iv. Incidence Staphylococcus aureus (MR

v. Antibiotic mption indicator (ICATB)

- Το 2008 ο ας για την Υγιεινή των Χερι HANDS" με την υποστήριξη γείου Υγείας . (www.sante ns-propres)

AVANÇONS MAIN DANS LA MAIN

POUR QUE LE LAVAGE DES MAINS

SOIT DANS TOUTES LES GENERATIONS

ET DANS TOUTES LES CULTURES

Ici, nous nous engageons :
"Des mains propres pour un soin plus sûr".

Vous aussi,
patient ou résidant,
Soyez acteur de votre sécurité
en nous interrogeant :

MISSION MAINS PROPRES

CHRU BREST

MISSION MAINS PROPRES

CHRU

Γερμανία
(AKTION και HAND-KISS)

- Καμπάνια τον Ιανουάριο του 2008, Γερμανικό Υπουργείο Υγείας.

  Εργαλεία :

i. Υποχρεωτικές εκπαιδευτικές διαλέξεις για HCW.
ii. Αύξηση των διαθέσιμων αλκοολούχων διαλυμάτων (ABHR).
iii. Διοικητική υποστήριξη στην καμπάνια της υγιεινής των χεριών.
iv. Εφαρμογή των 5 βημάτων υγιεινής των χεριών της καμπάνιας του WHO.
v. Καταγραφή της κατανάλωσης ABHR.

- HAND – KISS = Σύστημα επιτήρησης της κατανάλωσης ABHR ως δείκτη παρακολούθησης της συμμόρφωσης στην υγιεινή των χεριών.

A P Magiorakos et al.Pathways t o clean hands:highlights of successful hand hygiene implementation strategies in Europe. EuroSurveill.2010

Γερμανία

- Ετήσια έκθεση κατανάλωσης ABHR σε ml / ημέρες νοσηλείας ετησίως ανά είδος τμήματος (ΜΕΘ ή όχι) και ανά νοσοκομείο.

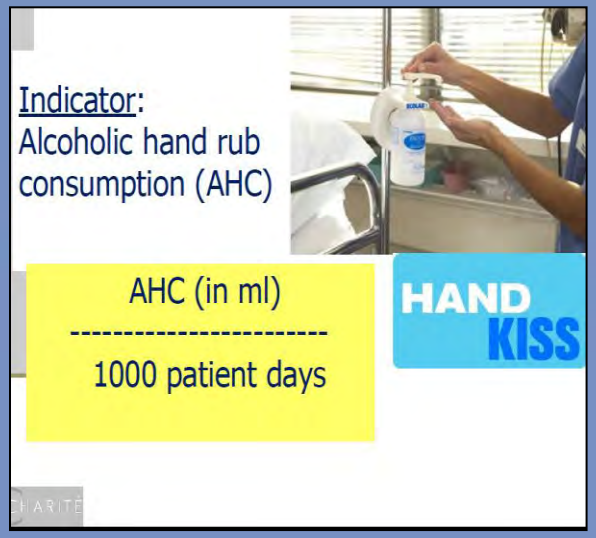

Αποτελέσματα :

- Στατιστικά σημαντική αύξηση κατά 13% στην κατανάλωση ABHR σε όλα τα νοσοκομεία που συμμετείχαν.
- Η κατανάλωση ABHR αποτελεί καλύτερο σύστημα συγκριτικής αξιολόγησης των νοσοκομείων.

Ηνωμένο Βασίλειο – Αγγλία

- Καμπάνια Υγιεινής των χεριών από το 2009 – 2010.

  ‘’Cleanyourhands’’

- Προώθηση των 5 βημάτων υγιεινής των χεριών της καμπάνιας του WHO.
- Εκπαιδευτικό υλικό και εργαλεία εκπαίδευσης.
- Προβολή video με το «ταξίδι» του ασθενή στο NHS, από το ασθενοφόρο, μέχρι και την επιστροφή του στο σπίτι, προβάλλοντας τις πολλαπλές ‘’opportunities’’ για εφαρμογή υγιεινής των χεριών .

www.npsa.uk/cleanyourhands

NHS
National Patient Safety Agency

Help us to prevent infections spreading

The easiest way to pass on germs is with our hands so when staff clean their hands before and after touching each patient, it helps stop the bugs spreading.

There are two main ways to clean hands:

Washing with soap and water

This removes germs and is best when hands are soiled. Soap and water should be used to clean hands if the patient is vomiting or has diarrhoea.

Using alcohol handrub

These kill more than **99 per cent** of germs in around **30 seconds** and dry naturally on the skin. And because we don't have to be near a sink to use them, they are also very convenient. The clean**your**hands campaign encourages staff to use these rubs.

We hope that seeing us use them will help you feel confident that you're in safe hands.

cleanyourhands® campaign

The clean**your**hands campaign is about getting better at hand hygiene to help prevent infections spreading.

cleanyourhands It's OK to ask

We've chosen to participate in the clean**your**hands campaign as all our staff take infections seriously and are committed to keeping you, our patients as safe and healthy as possible.

What causes infection?

Infections are never caused by dirt – they can be caused by viruses, but mostly by 'bugs' or germs called bacteria that occur naturally all around us. They also live on our skin, and in our mouths and noses. Most of them don't do us any harm. But when we are unwell or frail, due to illness or after an operation, our bodies' natural defences are weaker, so more care is needed to protect us.

It's OK to ask!

We take hand hygiene seriously but sometimes when we're really busy, we might not clean our hands as often as we should. So if you're worried that we've forgotten, it's OK to remind us! We welcome your help in keeping you safe.

Help us get it right

The campaign materials you'll see us wearing and displayed around the building are there to remind everyone how important clean hands are in the fight to prevent infections.

643/1

Wi –Five ?

Διαδικτυακό παιχνίδι

- ✓ Εργαλείο εκπαίδευσης στα χέρια των Ε.Ν.Λ για την ευαισθητοποίηση των επαγγελματιών υγείας.
- ✓ Μέσα σε διάστημα 4 μηνών, παίχτηκε 37,362 φορές.
- ✓ Αναμένεται να εμπλουτισθεί.

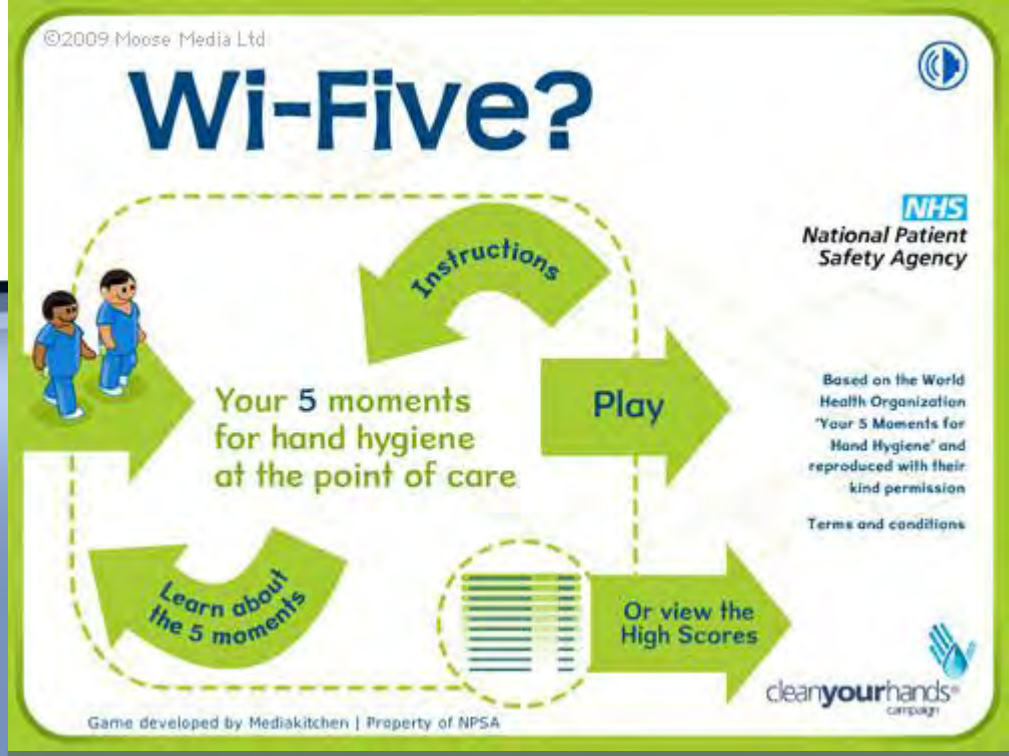

Ηνωμένο Βασίλειο – Σκωτία

- 1η Φάση : Ιανουάριος 2007 – Μάρτιος 2008
- 2η Φάση : Απρίλιος 2008 – Μάρτιος 2011
- Εκστρατεία Υγιεινής χεριών για HCW και για το κοινό, συντονισμένη από κρατικές υπηρεσίες υγείας (Health Protection Scotland).

  Υλικό : Αφίσσες, ενημερωτικά φυλλάδια, διαφημίσεις στα ΜΜΕ, κάρτες σε μέγεθος πιστωτικής κάρτας με απεικόνιση των 5 Βημάτων Υγιεινής των χεριών, παρουσίαση των δεδομένων που αφορούσαν το ποσοστό συμμόρφωσης και σχετικός δικτυακός τόπος.

Ηνωμένο Βασίλειο – Σκωτία

www.washyourhandsofthem.com

- Επαγγελματίες με αποκλειστική απασχόληση τον έλεγχο της συμμόρφωσης, την ευαισθητοποίηση και την προώθηση της υγιεινής των χεριών.

  (Local Health Board Coordinators for Hand Hygiene (LHBCs)

Αποτελέσματα :

- Φεβρουάριος 2007 : 68 %
- Ιανουάριος 2010 : 94 %

A P Magiorakos et al.Pathways t o clean hands:highlights of successful hand hygiene implementation strategies in Europe. EuroSurveill.2010

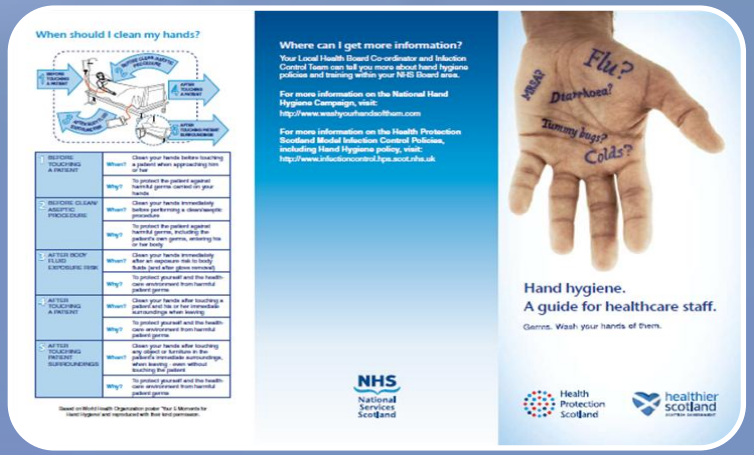

When should I clean my hands?

BEFORE TOUCHING A PATIENT	When?	Clean your hands before touching a patient when approaching him or her
	Why?	To protect the patient against harmful germs carried on your hands
BEFORE CLEAN/ ASEPTIC PROCEDURE	When?	Clean your hands immediately prior performing a clean/aseptic procedure
	Why?	To protect the patient against harmful germs, including the patient's own germs, entering his or her body
AFTER BODY FLUID EXPOSURE RISK	When?	Clean your hands immediately after an exposure risk to body fluids (and after gloves removal)
	Why?	To protect yourself and the health-care environment from harmful patient germs
AFTER TOUCHING A PATIENT	When?	Clean your hands after touching a patient and his or her immediate surroundings when leaving
	Why?	To protect yourself and the health-care environment from harmful patient germs
AFTER TOUCHING PATIENT SURROUNDINGS	When?	Clean your hands after touching any object or furniture in the patient's immediate surroundings, when leaving the room without touching the patient
	Why?	To protect yourself and the health-care environment from harmful patient germs

Based on World Health Organisation poster "Four 5 Moments for Hand Hygiene" and reproduced with their kind permission.

Where can I get more information?

Your Local Health Board Co-ordinator and Infection Control Team can tell you more about hand hygiene policies and training within your NHS Board area.

For more information on the National Hand Hygiene Campaign, visit:
http://www.washyourhandsoftheirs.com

For more information on the Health Protection Scotland Model Infection Control Policies, including Hand Hygiene policy, visit:
http://www.infectioncontrol.hps.scot.nhs.uk

NHS National Services Scotland

Flu? Diarrhoea? Tummy bugs? Colds? MRSA?

Hand hygiene.
A guide for healthcare staff.

Germs. Wash your hands of them.

Health Protection Scotland

healthier scotland

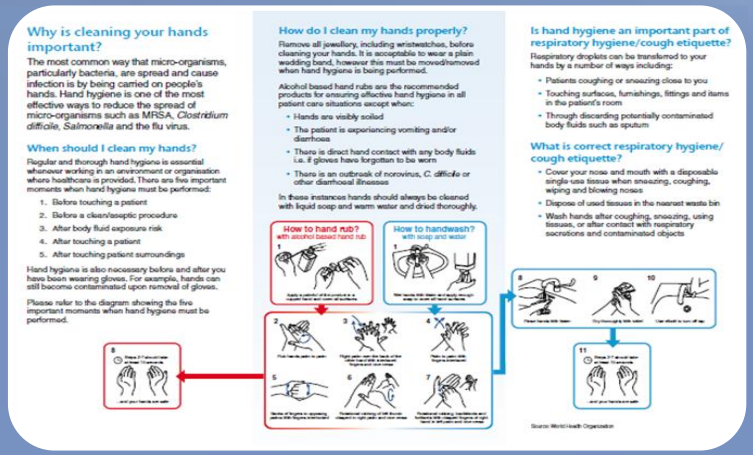

Why is cleaning your hands important?

The most common way that micro-organisms, particularly bacteria, are spread and cause infection is by being carried on people's hands. Hand hygiene is one of the most effective ways to reduce the spread of micro-organisms such as MRSA, *Clostridium difficile*, *Salmonella* and the flu virus.

When should I clean my hands?

Regular and thorough hand hygiene is essential whenever working in an environment or organisation where healthcare is provided. There are five important moments when hand hygiene must be performed:

1. Before touching a patient
2. Before a clean/aseptic procedure
3. After body fluid exposure risk
4. After touching a patient
5. After touching patient surroundings

Hand hygiene is also necessary before and after you have been wearing gloves. For example, hands can still become contaminated upon removal of gloves.

Please refer to the diagram showing the five important moments when hand hygiene must be performed.

How do I clean my hands properly?

Remove all jewellery, including wristwatches, before cleaning your hands. It is acceptable to wear a plain wedding band, however this must be moved/removed when hand hygiene is being performed.

Alcohol based hand rubs are the recommended products for ensuring effective hand hygiene in all patient care situations except when:

- Hands are visibly soiled
- The patient is experiencing vomiting and/or diarrhoea
- There is direct hand contact with any body fluids i.e. if gloves have forgotten to be worn
- There is an outbreak of norovirus, *C. difficile* or other diarrhoeal illnesses

In these instances hands should always be cleaned with liquid soap and warm water and dried thoroughly.

How to hand rub? with alcohol based hand rub

How to handwash? with soap and water

Is hand hygiene an important part of respiratory hygiene/cough etiquette?

Respiratory droplets can be transferred to your hands by a number of ways including:

- Patients coughing or sneezing close to you
- Touching surfaces, furnishings, fittings and items in the patient's room
- Through discarding potentially contaminated body fluids such as sputum

What is correct respiratory hygiene/ cough etiquette?

- Cover your nose and mouth with a disposable single-use tissue when sneezing, coughing, wiping and blowing noses
- Dispose of used tissues in the nearest waste bin
- Wash hands after coughing, sneezing, using tissues, or after contact with respiratory secretions and contaminated objects

Source: World Health Organisation

Posters

Flu?
MRSA?
Colds?
Tummy bugs?
Diarrhoea?
Don't let patients pay the price after you spend a penny.
Many germs can be spread by hand contact. Cleaning your hands thoroughly and on a regular basis with soap and warm water or an alcohol-based hand rub greatly reduces the risk of spreading infections such as colds, tummy bugs and healthcare associated infections. For more information visit www.washyourhandsofthem.com
Germs. Wash your hands of them.
Health Protection Scotland
healthier scotland

MRSA?
Diarrhoea?
Tummy bugs?
Flu?
Some presents are more welcome than others.
Germs. Wash your hands of them.

Flu?
Diarrhoea?
MRSA?
Tummy bugs?
Colds?
Are your patients in safe hands?
Germs. Wash your hands of them.

Colds?
MRSA?
Tummy bugs?
Diarrhoea?
Flu?
Make cleaning your hands part of your routine.
Germs. Wash your hands of them.

Diarrhoea?
Colds?
Tummy bugs?
MRSA?
Flu?
It only takes 15 seconds to wash your hands properly.
Time well spent.
Germs. Wash your hands of them.

Diarrhoea?
Flu?
Tummy bugs?
Colds?
MRSA?
Prevention is better than cure.
Many germs can be spread by hand contact. Cleaning your hands thoroughly and on a regular basis with soap and warm water or an alcohol-based hand rub greatly reduces the risk of spreading infections such as colds, tummy bugs and healthcare associated infections. For more information visit www.washyourhandsofthem.com
Germs. Wash your hands of them.
Health Protection Scotland
healthier scotland

Colds?
MRSA?
Flu?
Tummy bugs?
Diarrhoea?
Tummy bugs?
MRSA?
Flu?
Colds?
Diarrhoea?
You've got your hands full. Make time to clean them.
Germs. Wash your hands of them.
Health Protection Scotland
healthier scotland

Diarrhoea
Flu
MRSA
Don't hang around with germs,
wash them away.
Germs. Wash your hands of them.
Health Protection Scotland
healthier scotland
SCOTTISH GOVERNMENT

MRSA? Flu? Diarrhoea? Colds?
It's not just your health that's at risk.
Germs. Wash your hands of them.

Diarrhoea? Flu? Tummy bugs? MRSA? Colds?
Don't take your work home with you.
Germs. Wash your hands of them.

Unclean hands don't just affect you.
Germs. Wash your hands of them.

Diarrhoea? Flu? Tummy bugs? Colds?
Careful what you're sharing on your break.
Germs. Wash your hands of them.

Flu? Tummy bugs? Colds? MRSA?
What else are you taking home tonight?
Germs. Wash your hands of them.

Colds? Diarrhoea? MRSA? Flu? Diarrhoea? MRSA? Colds? Flu? Tummy bugs?
One of the most important operations takes just 15 seconds.
Germs. Wash your hands of them.

Pathways to clean hands: highlights of successful hand hygiene implementation strategies in Europe

A P Magiorakos (anna-pelagia.magiorakos@ecdc.europa.eu)[1], E Leens[2], V Drouvot[3], L May-Michelangeli[3], C Reichardt[4], P Gastmeier[4], K Wilson[5], M Tannahill[6], E McFarlane[6], A Simon[7]

Η εμπειρία 4 χωρών της Ε.Ε.

(Βέλγιο - Γαλλία - Γερμανία – Ηνωμένο Βασίλειο)

Στρατηγικές :

i. Κυβερνητική Υποστήριξη.
ii. Χρήση Δεικτών για συγκριτική αξιολόγηση (benchmarking).
iii. Ανάπτυξη Εθνικών Συστημάτων επιτήρησης και ελέγχου της ABHR.
iv. Προώθηση ευρείας συνεργασίας μεταξύ των χωρών με τη εφαρμογή των 5 βημάτων της καμπάνιας του WHO.

Pathways to clean hands: highlights of successful hand hygiene implementation strategies in Europe

Belgium: governmental support as a key factor for success	Πολιτική Υποστήριξη
France: indicators and governmental involvement as key elements for the successful implementation of hand hygiene	Πολιτική Υποστήριξη - Δείκτες
Germany: the key to success: standardising the audit of ABHR as part of the national surveillance system	Επιτήρηση ABHR
United Kingdom - England: My Five Moments for Hand Hygiene and beyond	Ισχυρή εκστρατεία με κοινωνικά μηνύματα
United Kingdom – Scotland: auditing as a key factor for successful implementation of hand hygiene campaigns	Συνεχής και επίμονη επιτήρηση

EUROSURVEI L LANCE April 2009

Καναδάς

- Εκπαιδευτικό υλικό (παρουσιάσεις, αναλυτικές οδηγίες παρατήρησης και ανάλυσης των αποτελεσμάτων για τη συμμόρφωση των HCW κ.λ.π)

www.handhygiene.ca/English/Pages/default.aspx

Αυστραλία
www.hha.org.au

- Εθνικός Ιστότοπος HHA (Hand Hygiene Australia), εφαρμογή για τη συμμόρφωση Hand Hygiene Application (HHCApp), παρέχει τη δυνατότητα συλλογής στοιχείων και σε παγκόσμιο επίπεδο.
- Η Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας, στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων της, στις 5 Μαΐου του 2013, προέτρεπε τη συμμετοχή όλων των κρατών για τη συλλογή στοιχείων συμμόρφωσης σε παγκόσμιο επίπεδο.
- Διαθέτει στοιχεία για 600 νοσοκομεία στην Αυστραλία και 40 στη Νέα Ζηλανδία.

Adding a User as an Auditor for an Organisation

Adding Auditors to an Organisation is a TWO step process

Step 1) They need to be a User in HHCApp - (See section 2)

Step 2) They need to be added to the role of Auditor at the organisation (See section 1)

Scope: Organisation Administrators, Region Administrators, Organisation Group Administrators

Screen overview -

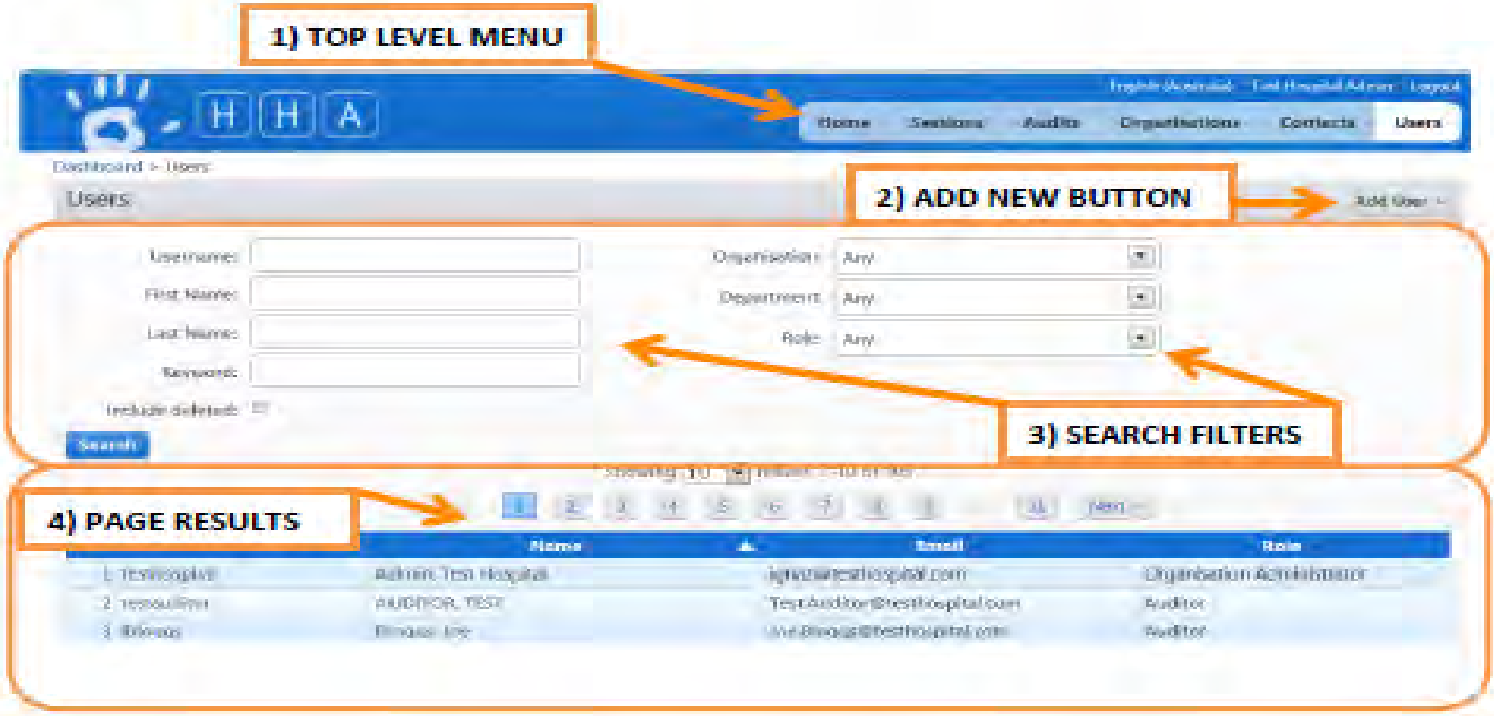

Section 1. - Adding a User to the role of Auditor at an Organisation

File Edit View Insert Format Records Tools Window Help Adobe PDF

Tahoma 12

Hand Hygiene Compliance Database

Enter Data

View Individual Ward Report

View Health Service Report

Quit Access

View NUM

- Το πιο οργανωμένο και το πληρέστερο site !!!
- Πληθώρα έντυπου και ηλεκτρονικού ενημερωτικού υλικού (posters, φυλλάδια, παιδικά φυλλάδια, διαδικτυακά μαθήματα κλπ, εργαλεία ελέγχου).
- Επαναλαμβανόμενες περίοδοι εθνικής καταγραφής συμμόρφωσης.
- Αναρτημένα τα εθνικά ποσοστά συμμόρφωσης από το 2009 – 2014, ανά βήμα, επαγγελματία υγείας, ανά τύπο ιδρύματος.

Audit Tools

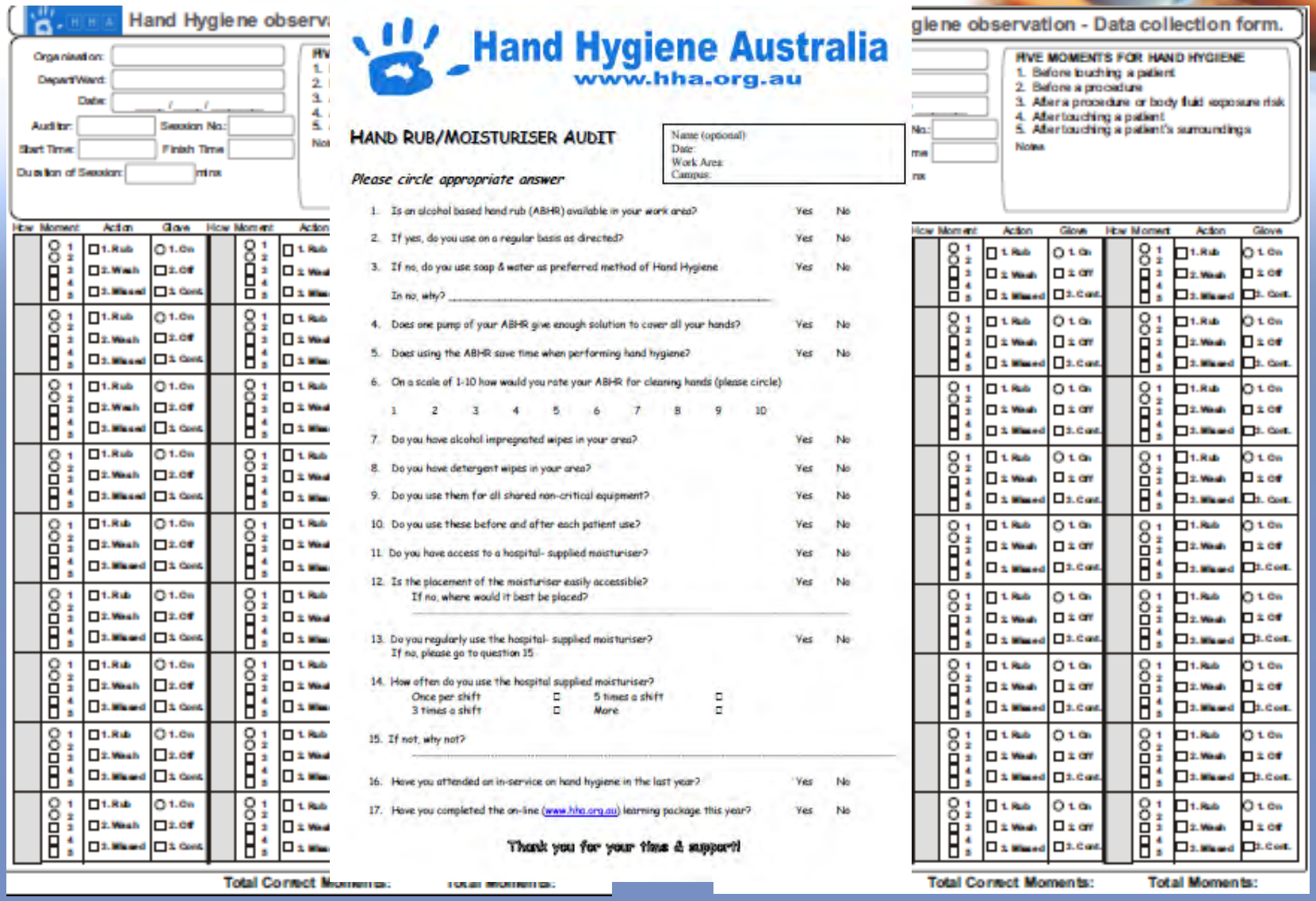

Hand Hygiene Australia
www.hha.org.au

HAND RUB/MOISTURISER AUDIT

Name (optional)
Date:
Work Area:
Campus:

Please circle appropriate answer

1. Is an alcohol based hand rub (ABHR) available in your work area? Yes No
2. If yes, do you use on a regular basis as directed? Yes No
3. If no, do you use soap & water as preferred method of Hand Hygiene Yes No

   In no, why? _____
4. Does one pump of your ABHR give enough solution to cover all your hands? Yes No
5. Does using the ABHR save time when performing hand hygiene? Yes No
6. On a scale of 1-10 how would you rate your ABHR for cleaning hands (please circle)

   1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
7. Do you have alcohol impregnated wipes in your area? Yes No
8. Do you have detergent wipes in your area? Yes No
9. Do you use them for all shared non-critical equipment? Yes No
10. Do you use these before and after each patient use? Yes No
11. Do you have access to a hospital- supplied moisturiser? Yes No
12. Is the placement of the moisturiser easily accessible? Yes No

    If no, where would it best be placed?
13. Do you regularly use the hospital- supplied moisturiser? Yes No

    If no, please go to question 15
14. How often do you use the hospital supplied moisturiser?

    Once per shift ☐ 5 times a shift ☐

    3 times a shift ☐ More ☐
15. If not, why not?
16. Have you attended an in-service on hand hygiene in the last year? Yes No
17. Have you completed the on-line (www.hha.org.au) learning package this year? Yes No

Thank you for your time & support!

FIVE MOMENTS FOR HAND HYGIENE
1. Before touching a patient
2. Before a procedure
3. After a procedure or body fluid exposure risk
4. After touching a patient
5. After touching a patient's surroundings

Total Correct Moments: Total Moments:

Εθνικά Ποσοστά Συμμόρφωσης

Overall Compliance Rate

Audit Period 1 - 2014 (March)

	Correct Moments	Total Moments	Compliance Rate	Lower 95% CI	Upper 95% CI
Overall rate	430,833	536,855	80.3%	80.1%	80.4%

Data have been collected nationally from a total of 776 hospitals from both the public and private sectors. The average compliance rate was 80.3% .

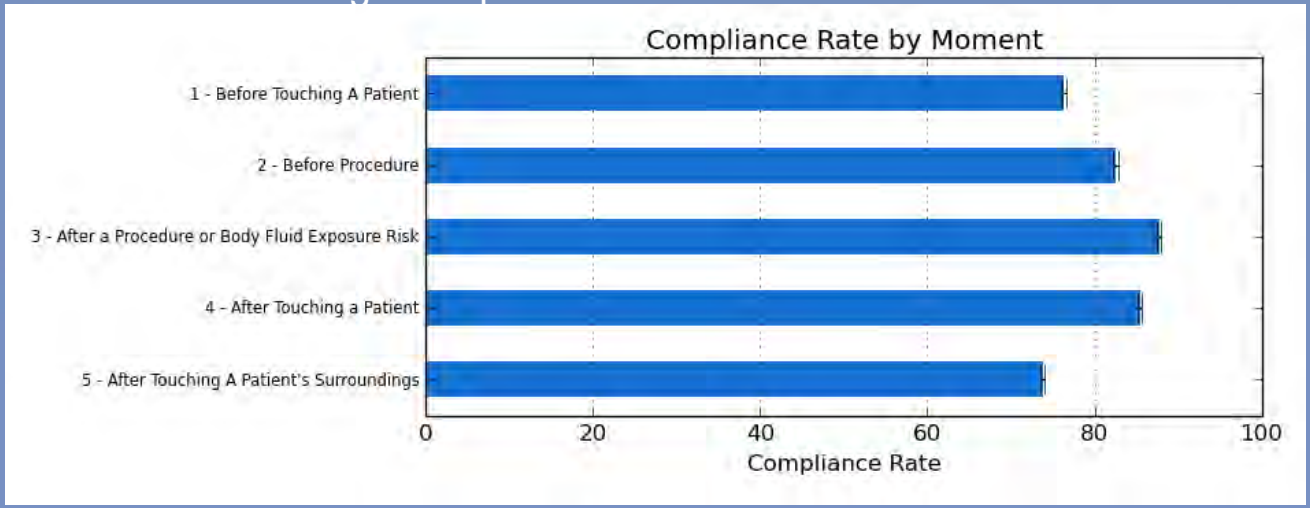

http://www.hha.org.au/LatestNationalData/national-data-for-2014.aspx

HCW Type	Correct Moments	Total Moments	Compliance Rate	Lower 95% CI	Lower 95% CI
Nurse/Midwife	**305,280**	**363,132**	**84.1%**	83.9%	84.2%
Medical Practitioner	**51,018**	**75,105**	**67.9%**	67.6%	68.3%
Personal Care Staff	**16,949**	**22,797**	**74.3%**	73.8%	74.9%
Allied Health Care Worker	**21,455**	**27,290**	**78.6%**	78.1%	79.1%
Administrative and Clerical Staff	**1,928**	**2,515**	**76.7%**	75%	78.3%
Invasive Technician	**7,265**	**9,182**	**79.1%**	78.3%	79.9%
Domestic	**9,666**	**14,341**	**67.4%**	66.6%	68.2%
Student Doctor	**1,831**	**2,587**	**70.8%**	69%	72.5%
Student Nurse/Midwife	**11,226**	**13,897**	**80.8%**	80.1%	81.4%
Student Allied Health	**767**	**986**	**77.8%**	75.1%	80.3%
Student Personal Care	**136**	**176**	**77.3%**	70.5%	82.8%
Other - Not Categorised Elsewhere	**3,312**	**4,847**	**68.3%**	67%	69.6%

5103

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ Αρ. Φύλλου 388

18 Φεβρουαρίου 2014

1. Συμμόρφωση στην Υγιεινή των Χεριών
2. Επιτήρηση της κατανάλωσης αλκοολούχων αντισηπτικών διαλυμάτων (ml/1000 ασθενείς-ημέρες)
Η επιτήρηση των παραπάνω δύο δεικτών θα πραγματοποιείται από τα νοσοκομεία και τις ιδιωτικές κλινικές σε συνεργασία με το ΚΕΕΛΠΝΟ.
3. Μηνιαία επιτήρηση εφαρμογής της απομόνωσης και του διαχωρισμού των ασθενών με λοίμωξη ή αποικισμό από τα πολυανθεκτικά παθογόνα που επιτηρούνται στα κλινικά τμήματα των νοσοκομείων και των ιδιωτικών κλινικών (ασθενείς που απομονώνονται ή συν-νοσηλεύονται/νέες περιπτώσεις ασθενών με λοίμωξη ή αποικισμό από πολυανθεκτικό παθογόνο)
Η επιτήρηση θα πραγματοποιείται από τα νοσοκομεία στα πλαίσια της εφαρμογής του Σχεδίου Δράσης - Προκρούστης σε συνεργασία με το ΚΕΕΛΠΝΟ.
4. Ποσοστό ετήσιου αντιγριπικού εμβολιασμού επαγγελματιών υγείας σε κάθε νοσοκομείο ή ιδιωτική κλινική.
Η επιτήρηση θα πραγματοποιείται από τα νοσοκομεία ή τις ιδιωτικές κλινικές σε συνεργασία με το ΚΕΕΛΠΝΟ

A. Δείκτες Επιτήρησης Λοιμώξε
i. Μηνιαία Επίπτωση βακτηριαιμιο ασθενείς – ημέρες)
ii. Σημειακός Επιπολασμός Νο Κατανάλωσης Αντιβιοτικών
B. Δείκτες Επιτήρησης Μικροβιο
Γ. Δείκτες Επιτήρησης Κατ νοσοκομειακό χώρο
Δ. Δείκτες Επιτήρησης Συμμό υγείας στην εφαρμογή των μέ των νοσοκομειακών παθογόνων
E. Ποιοτικοί Δείκτες οργάνωσης κια υποδομής που σχετίζονται με την πρόληψη των νοσοκομειακών λοιμώξεων.

Ελληνική Εταιρεία Ελέγχου Λοιμώξεων
Greek Society for Infection Control

Δίκτυο Υγιεινής Χεριών

www.eeel.gr/1/diktya-c19.html

Ακτιβιστικό χαρακτήρα

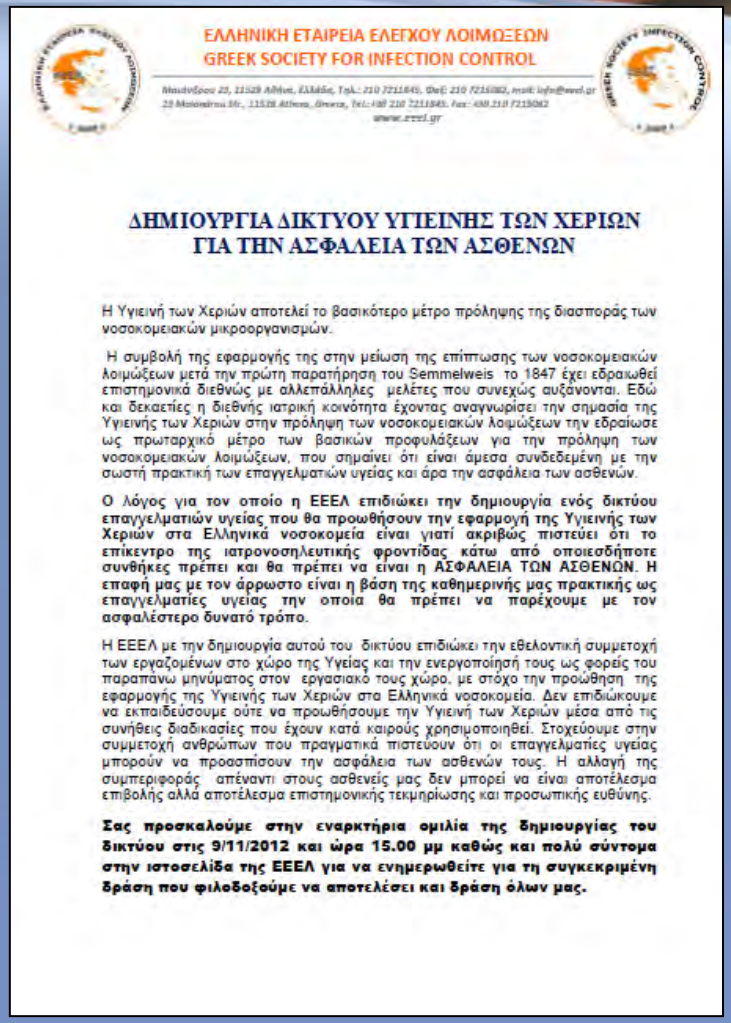

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΛΟΙΜΩΞΕΩΝ
GREEK SOCIETY FOR INFECTION CONTROL

Μακεδόνας 23, 11528 Αθήνα, Ελλάδα, Τηλ.: 210 7211845, Φαξ: 210 7215082, mail: info@eeel.gr
23 Makedonas Str., 11528 Athens, Greece, Tel.: +30 210 7211845, Fax: +30 210 7215082
www.eeel.gr

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΔΙΚΤΥΟΥ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΤΩΝ ΧΕΡΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΑΣΘΕΝΩΝ

Η Υγιεινή των Χεριών αποτελεί το βασικότερο μέτρο πρόληψης της διασποράς των νοσοκομειακών μικροοργανισμών.

Η συμβολή της εφαρμογής της στην μείωση της επίπτωσης των νοσοκομειακών λοιμώξεων μετά την πρώτη παρατήρηση του Semmelweis το 1847 έχει εδραιωθεί επιστημονικά διεθνώς με αλλεπάλληλες μελέτες που συνεχώς αυξάνονται. Εδώ και δεκαετίες η διεθνής ιατρική κοινότητα έχοντας αναγνωρίσει την σημασία της Υγιεινής των Χεριών στην πρόληψη των νοσοκομειακών λοιμώξεων την εδραίωσε ως πρωταρχικό μέτρο των βασικών προφυλάξεων για την πρόληψη των νοσοκομειακών λοιμώξεων, που σημαίνει ότι είναι άμεσα συνδεδεμένη με την σωστή πρακτική των επαγγελματιών υγείας και άρα την ασφάλεια των ασθενών.

Ο λόγος για τον οποίο η ΕΕΕΛ επιδιώκει την δημιουργία ενός δικτύου επαγγελματιών υγείας που θα προωθήσουν την εφαρμογή της Υγιεινής των Χεριών στα Ελληνικά νοσοκομεία είναι γιατί ακριβώς πιστεύει ότι το επίκεντρο της ιατρονοσηλευτικής φροντίδας κάτω από οποιεσδήποτε συνθήκες πρέπει και θα πρέπει να είναι η ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΑΣΘΕΝΩΝ. Η επαφή μας με τον άρρωστο είναι η βάση της καθημερινής μας πρακτικής ως επαγγελματίες υγείας την οποία θα πρέπει να παρέχουμε με τον ασφαλέστερο δυνατό τρόπο.

Η ΕΕΕΛ με την δημιουργία αυτού του δικτύου επιδιώκει την εθελοντική συμμετοχή των εργαζομένων στο χώρο της Υγείας και την ενεργοποίησή τους ως φορείς του παραπάνω μηνύματος στον εργασιακό τους χώρο, με στόχο την προώθηση της εφαρμογής της Υγιεινής των Χεριών στα Ελληνικά νοσοκομεία. Δεν επιδιώκουμε να εκπαιδεύσουμε ούτε να προωθήσουμε την Υγιεινή των Χεριών μέσα από τις συνήθεις διαδικασίες που έχουν κατά καιρούς χρησιμοποιηθεί. Στοχεύουμε στην συμμετοχή ανθρώπων που πραγματικά πιστεύουν ότι οι επαγγελματίες υγείας μπορούν να προασπίσουν την ασφάλεια των ασθενών τους. Η αλλαγή της συμπεριφοράς απέναντι στους ασθενείς μας δεν μπορεί να είναι αποτέλεσμα επιβολής αλλά αποτέλεσμα επιστημονικής τεκμηρίωσης και προσωπικής ευθύνης.

Σας προσκαλούμε στην εναρκτήρια ομιλία της δημιουργίας του δικτύου στις 9/11/2012 και ώρα 15.00 μμ καθώς και πολύ σύντομα στην ιστοσελίδα της ΕΕΕΛ για να ενημερωθείτε για τη συγκεκριμένη δράση που φιλοδοξούμε να αποτελέσει και δράση όλων μας.

Συμπεράσματα

1

- Η υγιεινή των χεριών αποτελεί βασικό συστατικό επιτυχίας κάθε προγράμματος πρόληψης Ν.Λ.

2

- Η προαγωγή της αποτελεί μια πρόκληση που απαιτεί **οργανωμένη στρατηγική** ώστε να γίνει συνείδηση του κάθε επαγγελματία υγείας η συνεπής εφαρμογή της, με απώτερο στόχο τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας.

3

- Απαιτεί **κυβερνητική υποστήριξη,** με διάθεση **ανθρώπινου δυναμικού** και **οικονομικούς πόρους**.

Συμπεράσματα

4

- Τα Δίκτυα Υγιεινής των Χεριών αποτελούν δίαυλο επικοινωνίας μεταξύ των επαγγελματιών υγείας.

5

- Αποτελούν ένα ακόμα εργαλείο για την προώθηση της συμμόρφωσης στην Υγιεινή των Χεριών.

Σας ευχαριστώ
για την προσοχή σας